

(2½ Hours)

[Total Marks: 75]

Note- a-All Questions are compulsory.
b- Internal choices are provided.

- 1) A) 'Regional media has promoted regional and communal tendencies'. Examine this statement in the context of Indian politics over the last two decades. 15
OR
B) Analyze the future of regional journalism in India and explain the reasons for the speedy growth of regional media in recent times. 15
- 2) a-1- Comment on Urdu Journalism in pre- independent India. 8
b-1 Discuss the role played by Hindi newspapers in bringing about social awareness and national consciousness during the national struggle for freedom. 7
OR
2) a-2- Why is Raja Ram Mohun Roy considered the father of Indian journalism? 8
b-2- Examine the role of Marathi newspapers in shaping political and regional consciousness in Maharashtra today. 7
- 3) a-1-1 Examine the contribution of Malayala Manorama and Mathrubhumi bringing about social change in Kerala. 8
b-1-Write a note on Enadu's impact on the growth of Telugu Journalism. 7
OR
3) a-2-Discuss the role of Hindi newspapers on the politics of India in the past three decades.
b-2-Examine the role played by Lokmanya Tilak as a journalist and editor. 7
- 4) A) Examine the role played by Bengali newspapers in bringing about social reforms and renaissance. Discuss their contribution to India's freedom struggle. 15

TURN OVER

OR

4) B) Examine how Regional Television Channels provide political news and shape regional identities and culture. 15

5) Write short notes on any three of the following- 15

- a) Samna
  - b) Govind Talwalkar
  - c) Tamil media today
  - d) Political ownership of regional papers
  - e) Dainik Bhaskar.
-

TURN OVER

(मराठी रूपांतर)

(२½ तास)

(एकूण गुण: ७५)

टीप- अ-सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

ब-अंतर्गत पर्याय प्रदान केले जातात.

प्र. १ अ) 'प्रादेशिक माध्यमांनी प्रादेशिक आणि सांप्रदायिक प्रवृत्तींचा प्रचार केला आहे'. गेल्या दोन दशकात भारतीय राजकारणाच्या संदर्भात या विधानाचे परीक्षण करा. (१५)

किंवा

प्र. १ ब) भारतीय प्रादेशिक पत्रकारितेच्या भवितव्याचे विश्लेषण करा आणि अलीकडच्या काळात प्रादेशिक माध्यमांचा झपाट्याने वाढलेला विस्तार यावर सखोल चर्चा करा. (१५)

प्र. २ अ) भारतीय स्वातंत्र्यपूर्व काळातील उर्दू पत्रकारिता यावर चर्चा करा. (०८)

प्र. २ ब) स्वातंत्र्यकाळात सामाजिक प्रबोधन आणि राष्ट्रीय जागरूकता आणण्यासाठी हिंदी वृत्तपत्रांनी बजावलेली भूमिका स्पष्ट करा. (०७)

किंवा

प्र. २ क) राजा राम मोहन रॉय यांना भारतीय पत्रकारिताचे जनक म्हणून का ओळखले जाते ? (०८)

प्र. २ ड) आज महाराष्ट्रात राजकीय आणि क्षेत्रीय चेतना आकार देण्यासाठी मराठी वृत्तपत्रांची भूमिका पहा. (०७)

प्र. ३ अ) केरळमध्ये सामाजिक परिवर्तन घडवून आणण्यासाठी मल्याळम मनोरमा आणि माथ्रुभूमी यांचे योगदान तपासणे. (०८)

प्र. ३ ब) तेलुगू पत्रकारितेच्या विकासासाठी इनाडूचा असलेला प्रभाव यावर टीप लिहा. (०७)

किंवा

प्र. ३ क) गेली तीन दशके हिंदी पत्रकारितेने राष्ट्रीय राजकारणावर कसा प्रभाव टाकला आहे, चर्चा करा. (०८)

प्र. ३ ड) लोकमान्य टिळक यांनी पत्रकार व संपादक म्हणून भूमिका बजावली, चर्चा करा. (०७)

TURN OVER

प्र. ४ अ) सामाजिक सुधारणा आणि पुनर्जागरण आणण्यासाठी बंगाली वृत्तपत्रांच्या भूमिकेची चर्चा करा. भारताच्या स्वातंत्र्य चळवळीतील त्यांचे योगदान स्पष्ट करा. (१५)

किंवा

प्र. ४ ब) प्रादेशिक वृत्तवाहिन्या राजकीय बातम्या प्रसारित करतात आणि प्रादेशिक ओळख आणि संस्कृती यांना आकार देतात, परिक्षण करा. (१५)

प्र. ५ टिप लिहा (कोणत्याही ३) (१५)

- १) सामना
- २) गोविंद तळवळकर
- ३) आजचे तामिळ माध्यम
- ४) प्रादेशिक वृत्तपत्रांची राजकीय मालकी
- ५) दैनिक भास्कर